

Inspectiebezoeken SAAM*scholen

SAAM* staan we voor KIND, ONDERWIJS en KWALITEIT. En samen zijn we verantwoordelijk voor kansen voor alle kinderen. Zo maar wat uitgangspunten waarmee wij SAAM* onze waardevolle maatschappelijke opdracht willen waarmaken. En dat gebeurt iedere dag in alle 25 SAAM*scholen en op KANToor, door zo'n 700 collega's voor ruim 6500 kinderen.

Effectief toezicht voor beter onderwijs. Met dat motto kwam de Inspectie van het Onderwijs in de afgelopen maanden ook naar drie SAAM*scholen. Achtereenvolgens OJBS De Ieme in Veghel, IKC Regenboog in Oss en OBS Uilenspiegel in Boekel werden door inspecteurs bezocht voor een kwaliteitsonderzoek.

Dat die drie scholen werden bezocht kwam niet uit de lucht vallen. Ze werden in het najaar van 2022 door de inspectie geselecteerd vanuit de jaarlijkse risicoanalyse die zij uitvoeren naar aanleiding van de eindtoets. Vanuit zorgen die daaruit bij de inspectie naar voren kwamen, deels herkend door SAAM*, werden de bezoeken gepland. En nu de kwaliteitsonderzoeken van alle drie de scholen zijn afgerond, delen we proces en uitkomsten graag met onze binnen- en buitenwereld. En dat doen we niet zonder vooraf heel duidelijk te maken dat we per definitie heel trots zijn op alle collega's die bij deze (en alle) SAAM*scholen werken. Op wat zij dagelijks betekenen voor alle kinderen die ons toevertrouwd worden.

In het heel kort. We kijken terug op prettig verlopen inspectiebezoeken, waarin goede gesprekken zijn gevoerd op basis van een gedegen voorbereiding van onze collega's en de inspecteurs. Met niet alle constatering van de inspectie zijn we het eens. We zijn wel met alle aanbevelingen/herstelopdrachten van de inspectie aan het werk (en waren dat deels al). De rapporten, onze reactie op de bevindingen van de inspectie en in het geval van De Ieme, onze SAAM* zienswijze, zijn terug te vinden via de website van de inspectie:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>. Een uitgebreidere samenvatting dan de eerste zinnen van deze alinea is hieronder te lezen.

OJBS De Ieme

Op 26 januari bezocht de Inspectie van het Onderwijs OJBS De Ieme. Uit de terugkoppeling en het nadien opgestelde rapport blijkt dat De Ieme op alle onderzochte standaarden een voldoende scoort, behalve op de standaard Resultaten. Dat is reden voor de inspectie om De Ieme als 'onvoldoende' te beoordelen. In de reactie op het inspectierapport hebben we SAAM* laten weten dit met tegenzin te accepteren. Zoals de inspectie ook zelf constateerde tijdens de onderzoeksdag zorgen de collega's van De Ieme voor een fijne oefenplaats voor alle kinderen. Om met en van elkaar te leren. Om elkaar te leren kennen. Om samen het leven te leren en samen te leren leven. Hoe kan het dat zo'n school -waarin door de inspecteurs zoveel mooie dingen worden gezien- toch een 'onvoldoende' krijgt op basis van enkel de resultaten in de eindtoets? Die vraag houdt ons SAAM* bezig. In de zienswijze die is toegevoegd aan het rapport lichtten we dat uitgebreid toe. In het kort: SAAM* vinden we dat de eindtoets geen geschikt instrument is om kwaliteit van onderwijs te meten, omdat de toets daar nooit voor ontworpen is. Het enige doel van de eindtoets is om kinderen te "sorteren" in uitstroomprofielen voor het vervolgonderwijs. Dat de eindtoets niet wordt gebruikt waarvoor deze bedoeld is en daarmee niet goed is voor kinderen en voor scholen, blijkt onder andere uit het onderzoek van Karen Heij¹. Dat de eindtoets wordt gebruikt als bron om leerresultaten te beoordelen, is wettelijk bepaald. Zolang de wetgever de inzichten in de beperkingen van de eindtoets niet omzet in gewijzigde wetgeving, zou de inspectie er ons inziens naar moeten streven ook andere bronnen te gebruiken om leerresultaten te beoordelen en deze standaard minder zwaar moeten laten wegen bij de algehele beoordeling van een school.

IKC Regenboog

Op 28 februari 2023 zijn er stevige gesprekken gevoerd bij IKC Regenboog. Een spannende dag. In het bijzonder op dit kindcentrum omdat collega's in de weken voorafgaand aan het bezoek keihard hebben gewerkt aan een plan van aanpak, waarin zorgen werden gesignaleerd, geduid en van een plan voorzien om de onderwijskwaliteit te verhogen. De stevige gesprekken op 28 februari gingen dus over risico's en tekortkomingen die zowel de school als SAAM* als de inspectie signaleren. Met als basis constatering dat het door diverse omstandigheden niet gelukt is om stabiliteit en continuïteit te waarborgen voor de kinderen van IKC Regenboog, waar dat wel zo wezenlijk van belang is. Voor de ontwikkeling van visie en voornemens, voor de doorgaande leerlijn van kinderen. Tijdens het bezoek op 28 februari bleek dat het opgestelde plan van aanpak op

¹ Heij, K. (2021). *Van de kat en de bel: Tellen en vertellen met de eindtoets basisonderwijs*. Via [deze link](#) beschikbaar (21 juni 2023)

vertrouwen mag rekenen. We ervaren het als steunend dat de inspectie en de school dezelfde conclusies trokken. Toch blijft het natuurlijk pijnlijk dat IKC Regenboog op vier van de acht onderzochte standaarden een 'onvoldoende' scoort en de onderwijskwaliteit daarmee 'zeer zwak' wordt bevonden. Dat is niet wat we willen voor deze school, voor de kinderen van IKC Regenboog. Over de uitkomsten zijn we vanzelfsprekend in gesprek. Met collega's en met ouders. En de gemeenschap van IKC Regenboog is keihard aan het werk om de benodigde verbeteringen zo snel mogelijk te verwezenlijken. In het eindgesprek op 28 februari en in het inmiddels vastgestelde rapport voelen we het vertrouwen van de inspectie dat het komende jaar de goede stappen worden gezet om van het oordeel 'zeer zwak' te bewegen naar minimaal 'onvoldoende', en uiteraard streven we naar 'voldoende'. Dat vertrouwen hebben wij ook volop in alle collega's die heel hard werken voor alle kinderen van IKC Regenboog.

OBS Uilenspiegel

Op 16 maart 2023 zijn er prettige gesprekken gevoerd bij OBS Uilenspiegel over hoe onze collega's goed onderwijs voor alle kinderen waarmaken. Uitkomst van die gesprekken is dat de inspectie ondersteunt dat die opdracht inderdaad wordt waargemaakt, Uilenspiegel scoort een 'voldoende'. De standaard 'Onderwijsresultaten' valt voor deze school in een tussencategorie vanwege een compensatiefactor rondom corona. Daardoor kon die standaard niet beoordeeld worden. En is er extra scherp naar de andere standaarden gekeken.

Kinderen leren in een prettige, uitnodigende speelleeromgeving. Er zijn duidelijke routines in de school, er is rust om te leren en kinderen zijn in de regel actief betrokken bij de lesactiviteiten. In de lessen zien we het onderwijsconcept terug in werkvormen, de inrichting van de ruimten en het handelen van de leraren. De leraren hebben veel oog voor het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Kinderen van OBS Uilenspiegel gaan graag naar school en ook de ouders zijn heel tevreden. Schoolleiding en team van Uilenspiegel werken gezamenlijk vanuit een heldere visie op goed onderwijs aan de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit. We hebben er eigenlijk niks aan toe te voegen.